

WENERGY-Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi

Odamızın da destekleyenleri arasında yer aldığı WENERGY-Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi, 9-11 Mayıs 2023 tarihlerinde Fuar İzmir'de gerçekleştirildi. Etkinlik kapsamında Odamız yürütücülüğünde 10 Mayıs 2023 tarihinde Elektrikli Araçlar Şarj Teknolojisinde Yeni Gelişmeler`başılıklı oturum ile 11 Mayıs 2023 tarihinde sürdürülebilir su, gıda ve enerji için iklim politikaları oturumları düzenlendi.

Sürdürülebilir Su, Gıda ve Enerji için İklim Politikaları oturumlarının açılışında EMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Şükran Nurlu ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş birer konuşma yaptı.

Özgür Tamer, düzenlenen etkinlik, zirve kapsamında yapılacak oturumlar, konuşmacılar ve ele alınacak konular ile ilgili bilgi verdi.

Şükran Nurlu, geleceğin inşası temasıyla Mart 2023'te İzmir'de gerçekleştirilen İkinci Yüzyılın İktisat Kongresi'ne değindi. Kongrenin sonuç bildirgesinden alıntılar yapan Nurlu, şunları söyledi:

"Yaşadığımız felaketler; deprem, sel, kuraklık ve iklim krizi, artık iktisat dahil yaşamın her alanında doğayla uyumlu bir yaşam tesis etmemiz ge-

rektiğini en yalın haliyle gözler önüne sermiştir. Bu yaklaşım, klasik anlamdaki çevrecilikle sınırlı olmamalıdır. İkinci Yüzyılın İktisat Kongresi, sınırları Türkiye'yi de aşan ve iktisada dünya genelinde ilham verecek en temel özelliğini buradan almaktadır: Ekoloji ve ekonomi arasında bir uyum tarif etme çabası.

İnsanı merkez, doğayı çevre olarak gören bakış; yani doğanın kaynaklarını sınırlı, insanın ihtiyaçlarını sınırsız olarak tanımlayan iktisadi yaklaşım ortadan kalkmaya mahkumdur. Bunun yerine, doğadaki kaynakların döngüsel, insan ihtiyaçlarının ise sınırlı olduğu kabul edilmelidir. Doğadaki sonsuzluktan öğrenen bir başka iktisat felsefesi ve bilim kültürü geliştirmek insanlığın en temel önceliklerinden biridir. Geleceğin inşası ancak bu felsefeyle, bu temelle yapılırsa başarılı olabilir."

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, ülkemizin bir yol ayrımında bulunduğunu belirterek,

Türkiye'yi bitimsiz krizlere sürükleyen tek adam rejimine karşı eşitlikçi, özgürlükçü, laik, kadın haklarına saygılı ve emekten yana bir yönetim için tüm yurttaşlarımızı oy vermeye ve oylarına sahip çıkmaya çağırdı.

Türkiye'nin 1980'lerden bu yana ama 2000'lerden itibaren daha da sistemli bir şekilde sıcak para girişine bağlı, kentsel kültürel alanların yağmalanması ve inşaata-betona dayalı bir ekonomik büyüme modelini yaşadığını vurgulayan Ulutaş, "Bu model aslında pek çok noktada kriz yaşatmıştı ama 6 Şubat'ta resmi rakamlara göre 50 bin canımızı kaybettiğimiz ancak bölgeyi gören herkesin çok daha fazlası olduğuna dair endişesi ve şüphesi olan Maraş merkezli depremle birlikte gelen yıkıma yol açtı" diye konuştu.

Ulutaş, özelleştirme politikalarıyla bütün kamusal alanlar ve kamusal denetim özelleştirilirken, yeni zenginler yaratıldığını ve toplumun geniş kesimleri hilafına tüm birikimin özel

sektörün kısa vadeli kar hırsına tahvil edildiğini belirtti. Özelleştirme politikaları nedeniyle sadece Türkiye’de değil, dünyanın birçok yerinde kriz yaşandığını kaydeden Ulutaş, "Bunu depremle de gördük, enerji alanında da sonuçlarını görüyoruz" dedi.

Türkiye’de enerjide kurulu güç ve üretimin büyük oranda fosil yakıtlara bağlı olduğunu, bunun da dışa bağımlılık ve cari açığı artırdığını anlatan Ulutaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dışa bağımlılığı yıllar içinde artıran, özelleştirilmiş bir alan yaratan, kamu kaynaklarını birtakım özel şirketlerin karına tahvil eden politikalar birtakım sonuçlar doğurdu. Bunlardan biri, enerji fiyatlarının, yoksul halkın temel insan hakkı olan elektriğe erişimini sınırlandıracak düzeyde pahalılaşmış olması. Ciddi oranda bir atıl kapasite yaratıldı. Planlama mantığı devre dışı bırakıldı. Sonuçta Türkiye atıl santral çöplüğüne çevrildi."

"Ne yapmak lazım?"

Mahir Ulutaş, EMO Enerji Daimi Komisyonu’nun, iktidar ve muhalefet tarafından açıklanan belgeler üzerinden enerji vaatlerini incelediğini ve bu belgelerde ülkemizin ihtiyaç duyduğu enerjide dönüşümü sağlayacak politikaların önerilmediğini, kısmi birtakım iyileştirme önerileriyle yetinildiğinin görüldüğünü kaydetti. Söz konusu çalışmanın EMO’nun İnternet sayfasında yayımlandığını belirten Ulutaş, enerji alanında yapılması gerekenleri özetle şöyle sıraladı:

-Elektrik enerjisi kullanımının bir insan hakkı olduğu ilkesiyle bütün enerji alanı yeniden yapılandırılmalıdır. Elektrik temini kamu hizmeti olarak tariflendirilmelidir.

-Elektrik bir piyasa metası olmaksızın çıkarılmalıdır. Elektrik enerjisinin üretildiği anda tüketilmek zorunda olan özel bir ürün olması ve üst düzey bir planlama gerektirdiği gerçeği ve doğal tekel olması nedeniyle bu alanda Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) yeniden kurulmalıdır. TEK kurulmadan bu alanda başıboşluğun giderilmesi ve yıkıma dönüşen sonuçların bertaraf edilmesi mümkün değildir.

-Özelleştirme yoluyla devredilen tesisler kamulaştırılmalı ve üretimde kamunun payı artırılmalıdır.

-Dışa bağımlılığı artıran ve çevreye olumsuz etki yaratan artık neredeyse insanlığın dünyadaki varlığını ve geleceğini tehdit altına düşürecek şekilde büyük doğa katliamlarına yol açan fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına dönüşüm de yine kamucu, halkın çıkarlarını dikkate alan politikalarla planlamalıdır.

-Şu anda var olan elektrik borsası ve üst yapı tasfiye edilmelidir.

-Ekonomik ömrü dolmuş santraller kapatılmalı, politik ve çevresel iklim değişiklikleri de göz önüne alınarak yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılmalıdır.

"Nükleer alternatif olamaz"

Ulutaş, iktidarın da muhalefetin de nükleer enerji konusundaki politikaların devam ettirileceğine ilişkin vaatlerde bulunduklarına işaret ederken, dünyada nükleer santrallerin bugüne dek birçok büyük faciaya yol açtığını anımsattı. "Bu yanlış bir politika" diyen Ulutaş, hem çevresel etkileri, hem pahalılığı, hem de Türkiye üzerinde bir yabancı devletin doğrudan yatırımı olduğu düşünüldüğünde, nükleer santralin doğru bir alternatif olmadığını ve kapatılması gerektiğini bildirdi.

Konuşmaların tamamlanmasının ardından oturumlara geçildi.

Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi SÜRDÜRÜLEBİLİR SU, GIDA VE ENERJİ İÇİN İKLİM POLİTİKALARI OTURUMLARI

WENERGY-Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi kapsamında, Elektrik Mühendisleri Odası’nın yürütücülüğünü üstlendiği Sürdürülebilir Su, Gıda ve Enerji için İklim Politikaları Oturumları, 11 Mayıs 2023 tarihinde Fuar İzmir B Seminer Salonu’nda gerçekleştirildi. Zirvenin

ilk oturumunda, Kadir Has Üniversitesi Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma UAM Direktörü Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger sunum yaptı. Ediger, "İklim Değişikliğinin Su, Gıda ve Enerjide Sürdürülebilirliğe Etkileri" konusunda görüşlerini paylaştı.

Daha sonra "Sürdürülebilir Su

ve Gıda Politikaları" konulu oturum gerçekleştirildi. EMO Enerji Daimi Komisyon Üyesi Bilgin Akbal’ın yönettiği oturumda konuşmacı olarak Danışman Dr. Haluk Üstün, İstanbul Üniversitesi’nden Prof. Dr. Doğanay Tolunay, Ankara Üniversitesi’nden Prof. Dr. Gürsel Dellal, Mersin

Üniversitesi'nden Prof. Dr. Murat Bilgüven ve İTÜ-KKTC'den Prof. Dr. Cumali Kınacı konuşmacı olarak yer aldı.

Zirvenin öğleden sonraki bölümü "Enerjinin Etkin Kullanımı ve Yenilebilir Enerjiye Dönüşüm Politikaları" başlıklı oturum ile başladı. EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mükremin Zülkadiroğlu'nun yönettiği oturumda ODTÜ'den Prof. Dr. Ebru Voyvoda, APLUS Enerji'den Gökşin Bavbek, Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz

Türkyılmaz, İTÜ'den Prof. Dr. Sermin Onaygil ve Shura'dan Ahmet Acar sunum yaptılar.

WENERGY-Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi kapsamında 10 Mayıs 2023 tarihinde de "Elektrik Mühendisleri Odası: Elektrikli Araçlar Şarj Teknolojisinde Yeni Gelişmeler" konulu bir oturum yapıldı. EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Özgür Tamer'in yönettiği oturumda, Ege Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mutlu Boztepe ve Vestel Elektrikli Araçlar Şarj Teknolojileri Bölümü'nden Görkem Özvural konuşmacı olarak yer aldı.

Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi İKLİM ZİRVESİ FORUMU

Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı ve Kongresi (WENERGY) kapsamında Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) katkılarıyla düzenlenen İklim Zirvesi 11 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirilen "Dönüşümün Gerçekleşmesi ve Ulusal Kalkınma için Neler Yapılmalı?" başlıklı forumla çalışmalarını tamamladı. Deneyimlerini ve çalışmalarını paylaşan forum katılımcıları, çözüm önerilerini dile getirdiler.

Bülent Damar'ın yönettiği forumda ilk sözü Denizli Bozkurt Belediye Başkanı Birsan Çelik aldı.

Belediyenin gerçekleştirdiği güneş enerji yatırımlarına ilişkin bilgi vererek konuşmasına başlayarak, ilçede yaşayan çiftçilerin sorunları azaltmak için tarımsal sulama da kullanılan elektriğin üretilmesi için çalışma yürüttüklerini anlattı. Bölgedeki 6 sulama kooperatifi ile işbirliği yaptıklarını anlatan Çelik, biyokütle ve biyogaz projelerine ilişkin çalışma sürdürdüklerini ifade etti. Enerjinin yanı sıra ucuz gübre de üretmeyi hedeflediklerine vurgu yapan Çelik, iklim değişikliğine karşı yerel çözümlerin önemine vurgu yaparak konuşmasını tamamladı.

Ardından söz alan TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Aykut Akdemir ise "Enerji kim için, ne için?" sorusunu dikkat çekerek konuşmasına başladı. Üretilen enerjinin nerede ve ne amaçla kullanıldığı sorununun önemli olduğunu ifade ederek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu kadar çok enerjiye ihtiyaç var mı? Şu an Türkiye'nin kullandığı enerjilerin, sanayideki tükettiğimiz enerjinin ana kalem yerlerinin çok net bir şekilde ifade edilmesi lazım. Şu an ülkemizin enerji tükettiği sektörler içerisinde ana kalemler, bütün Avrupa'nın

çimento ihtiyacını Türkiye'ye sağlıyor. Dehşet bir enerji tüketimi söz konusu. Biz bütün Avrupa'nın ve Kuzey Afrika'nın çimentosunu sağlıyoruz, hatta Ortadoğu çimentosu da buradan gidiyor. Enerji yoğun bir sektörü yapmak bizim işimiz mi? Diğer tarafıyla demir çelik sektörü; dünyanın yüzde 60 hurdası Türkiye'de, Aliağa'da toplanıyordu ve Aliağa'daki yaklaşık 10'a yakın demir çelik fabrikasında, ark ocaklarında eritiliyordu. Dehşet bir enerji dönüştürüyoruz ve kullanıyoruz. Elektrik tüketerek bir hurdayı demire dönüştürüyoruz ve kullanıyoruz. Bu niye Türkiye'de, dünyanın diğer ülkelerinde değil?"

"Adil Geçiş Planlanmalı"

Akdemir'den sonra kürsüye gelen Avrupa İklim Eylem Ağı Türkiye Temsilcisi Elif Cansu İlhan ise çalışmalarına ilişkin bilgi vererek, "Şu anda devletlerin her yıl verdiği iklim beyanlarının toplamına baktığımızda, hepsi eğer sözlerini tutarsa, 2100 yılına kadar 2,4 derecelik bir artışa doğru gidiyoruz ve bu yetersiz" diye konuştu. Dünyanın kömürden çıkarak karbon-suz bir sisteme yöneldiğini ifade eden İlhan, şu bilgileri verdi:

"Türkiye, geçtiğimiz yıl COP 27'de yeni iklim hedefini açıkladı. 2016 yılında Paris Antlaşmasını imzaladığında bir iklim hedefi açıklamıştı, geçen yıl anlaşmayı onayladığında iklim hedefini güncelledi ve artıştan artıştan azaltım olarak bir iklim hedefi verdi. Artıştan azaltım dediğimiz şöyle bir şey: Türkiye kendisi bir projeksiyon yaptı 2016 yılında ve dedi ki,

'Herhangi bir önlem almazsam, benim emisyonlarım 2030 yılında 1175 milyon ton karbondioksit eşdeğeri olacak? Fakat bu projeksiyonu o kadar yüksek tuttu ki, Türkiye'nin verdiği yüzde 40 bir artıştan azaltımla 2030 yılında 700 milyon tona indireceğini söylüyor; ama Türkiye zaten 2020-21 yıllarında 500 milyon ton civarı emisyonla sahipti. Yani aslında hesaplamalara göre, Türkiye hiçbir şey yapmazsa, 2030 yılına kadar zaten indireceğini söylediği emisyon miktarına varmış oluyor."

Türkiye'nin ekonomik yükümlülük altına girmeden emisyonu 300 milyon ton civarına inebileceğinin hesaplandığına dikkat çekerek, şöyle devam etti:

"Türkiye'de henüz bir adil geçiş planı yok. Adil geçiş dediğimiz şey iklim krizinden zaten etkilenmiş olan toplulukların enerji dönüşümü sırasında bu krizin yüklerinden daha fazla etkilenmemesi için korunmaları; yani geride bırakılmamaları, işsiz kalmamaları, evlerinden edilmemeleri; kültürlerini, geleneklerini kaybetmek zorunda kalmamaları, aynı zamanda enerji dönüşümünün getireceği işlerin ve fırsatların eşitlikçi bir şekilde toplumda paylaşılmasını içeriyor. Fakat adil bir enerji geçişinin sağlanması için, bu sürecin bölgeler özelinde, her bölgenin farklı ihtiyaçlarını göz önüne alarak, doğru şekilde, erken şekilde ve oradaki yöre halkını, işçi sendikalarını, sivil toplumu, yerel yönetimleri dâhil ederek planlanması da gerekiyor. Örneğin yine Avrupa Birliği'nde adil geçiş planları için 19 milyar avroluk bir fon ayrıldı ve Avrupa Birliği içindeki kömür bölgeleri bölgesel planlar yaparak bu fondan faydalanmaya başladılar."

Yağmur Hasadı Projesi

Sonrasında söz alan İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden Gözde

Akgün ise yürüttükleri yağmur hasadı projesine ilişkin bilgi aktardı. Su Kaynakları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde görev yaptığını aktaran Akgün, şu bilgileri verdi:

“Biz merkezimizde, İzmir’i iklim değişikliğine dirençli bir sünger kent haline getirmek için yeşil altyapı ve yağmur suyu hasadı projeleri geliştiriyor ve uyguluyoruz. İzmir’de 1 yılda çatılara düşen yağmur suyu miktarı yaklaşık 75 milyon ton. Bu miktar, İzmir’e içme suyu sağlayan en büyük barajımız Tahtalı Barajı’nın bir yılda sağladığı sudan daha fazla. 100 metre kare çatıdan 1 yılda 60 ton su hasat edebiliriz. Bu miktar su 4 kişilik bir ailenin 5 aylık kullanım suyu ihtiyacını karşılıyor. Hasat ettiğimiz suyu ev, apartman ve sitelerimizin temizlik ve bahçe sulama işlerinde kullanabiliriz. İzmir’de mevcut bina çatılarından yağmur suyu toplama sistemi için başvuran 5 bin binaya yağmur suyu deposunu teşvik amacıyla biz veriyoruz.”

Temiz Hava Mücadelesi

İkizköy Çevre Komitesinden Nejla Işık ise Muğla’daki kömür santrallerin yarattığı çevre sorunlarını anlattı. Muğla’da Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy olmak üzere 3 termik sant-

ral olduğunu hatırlatarak, 40 senede bölgedeki 7 köy yok edildi. Ekonomik kullanım ömrü 30 yıl dolayında olan santrallerin süre bitimine yakın bir dönemde 25 yıllığına işletilmek üzere özel sektöre devredildiğini belirten Işık, “Paris İklim Anlaşmasını imzalıyoruz, 2053’te net sıfır emisyon diyoruz, 2049 yılına kadar bunlara ruhsat yenileniyor. 2 yılda nasıl sıfır emisyon sağlayacağız, ben bunu çok merak ediyorum. Aklımızla alay ediyorlar” diye konuştu. İkizköy’de 665 gündür Akbelen ormana girilmesin diye halkın nöbet tuttuğunu hatırlatan Işık, konulmasını şöyle sürdürdü:

“780 dönümlük Akbelen ormanına YK Enerji 4 senedir girmeye çalışıyor. Zeytin Yasası’na tutunduk 4 yıldır. Zeytin Yasasını delmeye çalıştılar, Maden Yönetmeliği’ni değiştirdiler. Akbelen ormanı korumak için dernek kurduk. 2021 yılında kesim için girdiler, 2019’da girdiler, defalarca girdiler. Biz her seferinde karşılarına çıktık. Temiz hava için, insanca, onurlu bir yaşam için; sadece kendimizi için değil, tüm canlılar için çıktık bu mücadeleye. Kazanincaya kadar durmayacağız, pes etmeyeceğiz!

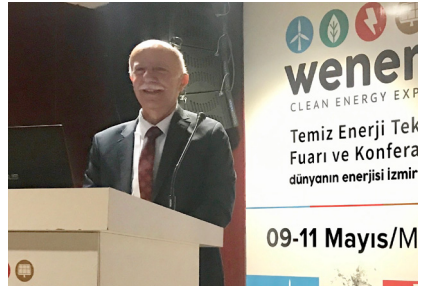
Milas’la Ören arasındaki 15 kilo-

metre uzunluğundaki alanın “cehen-nem çukuru” olarak adlandırıldığını belirten Işık, “Hep elektrikten vuruyorlar ya, elektrik mühendislerinin bir araştırması vardı bizim elimizi güçlendiren. Enterkonnekte bir sistemle tüm Türkiye’ye elektrik sağlıyor ya, bu şirketin her defasında diyor ki, ‘Köy elektriksiz kalacak. Muğla, Aydın, İzmir, elektriksiz kalacak.’ Biz mum ışığında oturalım, ama insanlığımızı kaybetmeyelim. Elektriksiz de kalmayacakmışız, bunu öğrenmiş olduk mühendisler sayesinde” diye konuştu.

İzmir Gıda Üretim Kooperatifi Başkanı Çağlar Kalkan ise tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin bilgi verdi.

Forumda son sözü alan EMO İzmir Şubesi’nden Avni Gündüz ise Ege Bölgesi’ndeki fosil yakıtlı santrallerin yenilenebilir kaynaklarla ikame edilebilme olanaklarını değerlendirdi.

Etkinliğin video kaydına <https://www.youtube.com/@EMOIzmirSubesi/> bağlantısından ulaşabilirsiniz.